

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการประกันคุณภาพภายใน และพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนบ้านสร้างแก้วให้เหมาะสมกับ บริบทและ ได้มาตรฐาน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ในการประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 2 ผลการเตรียมการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนากกระบวนการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน ระดับที่ 1-2

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ในการประกันคุณภาพภายใน

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน บ้านสร้างแก้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550 - 15 มีนาคม 2550 โดยใช้แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติและความต้องการปรับปรุง / พัฒนาการประกันคุณภาพ ภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอบถามครูทุกคน แล้วนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และแปลผล ปรากฏผลดังตารางที่ 1 - 3

ตารางที่ 1 สภาพการปฏิบัติและความต้องการปรับปรุง/พัฒนา การประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึง
ประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก จำแนกตามตัวบ่งชี้

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
1. การส่งเสริมสุขภาพกายของผู้เรียน	4.00	มาก	3.91	มาก
2. การส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้เรียน	3.36	ปานกลาง	3.73	มาก
3. การส่งเสริมสติปัญญาผู้เรียน	4.00	มาก	4.55	มากที่สุด
4. การศึกษาความเจริญเติบโตของผู้เรียน	3.82	มาก	1.18	น้อย
5. การได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ	3.73	มาก	4.18	มาก
6. การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	3.91	มาก	4.00	มาก
7. การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ เป็นประโยชน์กับสังคม	3.55	มาก	4.27	มาก
8. การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไป สร้างงาน	3.64	มาก	3.45	ปานกลาง
9. การส่งเสริมผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.00	มาก	4.73	มากที่สุด
10. การส่งเสริมผู้เรียน ได้เรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้และสื่ออื่นๆ	4.09	มาก	4.64	มากที่สุด
11. การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาตนเอง	3.82	มาก	3.45	ปานกลาง
12. การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาสังคม	3.73	มาก	3.73	มาก
13. การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำตัวเข้าสังคม	4.09	มาก	2.82	น้อย
14. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี	4.38	มาก	3.73	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
15. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	3.82	มาก	3.64	มาก
16. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	4.00	มาก	3.36	ปานกลาง
17. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	3.82	มาก	3.73	มาก
18. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	3.91	มาก	3.36	ปานกลาง
19. การส่งเสริมให้ผู้เรียนตอบรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	3.82	มาก	3.09	ปานกลาง
20. การส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	3.73	มาก	3.55	มาก
21. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมในสังคมอย่างสันติสุข แม้มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	4.18	มาก	3.45	ปานกลาง
22. การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต	4.37	มาก	4.82	มากที่สุด
23. การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยวจีสุจริต	3.82	มาก	4.91	มากที่สุด
24. การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยมโนสุจริต	3.55	มาก	4.45	มาก
25. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรม	3.91	มาก	4.09	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ		ระดับความต้องการปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
26. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.18	มาก	3.82	มาก
27. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของตน	4.18	มาก	4.00	มาก
28. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในชนชาติไทย	4.36	มาก	4.64	มากที่สุด
29. การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย	3.45	ปานกลาง	4.82	มากที่สุด
รวมทุกตัวบ่งชี้	3.90	มาก	3.87	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โรงเรียนบ้านสร้างแก้วมีสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก รวมทุกตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 29 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ คือ การส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้เรียน ($\mu = 3.36$) และการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย ($\mu = 3.45$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยตัวบ่งชี้ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับ ได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\mu = 4.38$) และการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต ($\mu = 4.37$) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในชนชาติไทย ($\mu = 4.36$)

สำหรับสภาพความต้องการ ในการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก รวมทุกตัวบ่งชี้ พบว่า โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมาก ($\mu = 3.87$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 29 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมี

ความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดั้มากที่สุด จำนวน 7 ตัวอย่าง เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรกได้ ดังนี้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยจิตสุจริต ($\mu = 4.91$) การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต ($\mu = 4.82$) และการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบการประชาธิปไตย ($\mu = 4.82$) โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดั้มาก จำนวน 14 ตัวอย่าง และโรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับปานกลาง จำนวน 6 ตัวอย่าง โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับน้อย จำนวน 2 ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2 สภาพการปฏิบัติและความต้องการปรับปรุง/พัฒนา การประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา
จำแนกตามตัวบ่งชี้

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
1. การจัดหลักสูตรที่หลากหลาย	2.64	ปานกลาง	3.91	มาก
2. การจัดหลักสูตรเหมาะสมกับกลุ่ม ผู้เรียน	3.00	ปานกลาง	4.45	มาก
3. การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	3.55	มาก	4.36	มาก
4. การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	3.09	ปานกลาง	3.73	มาก
5. การจัดหลักสูตรที่สนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน	3.91	มาก	4.18	มาก
6. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงหลักสูตร ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง	2.64	ปานกลาง	3.36	ปานกลาง
7. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อ การเรียนรู้	3.82	มาก	4.55	มากที่สุด
8. การดูแลอาคารสถานที่ให้ถูกสุขอนามัย	4.36	มาก	4.18	มาก
9. การดูแลอาคารสถานที่เพื่อ ความปลอดภัย	4.55	มากที่สุด	4.36	มาก
10. การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้	3.36	ปานกลาง	4.64	มากที่สุด
11. การพัฒนาสื่อเพื่อจัดการเรียนรู้	3.18	ปานกลาง	4.55	มากที่สุด
12. การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ หลากหลายรูปแบบ	3.00	ปานกลาง	3.82	มาก
13. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม	3.82	มาก	3.73	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
14. การส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วย ตนเอง	4.55	มากที่สุด	3.36	ปานกลาง
15. ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.82	มาก	3.82	มาก
16. ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง	4.45	มาก	2.00	น้อย
17. บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.91	มาก	2.27	น้อย
18. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณธรรม และจริยธรรม	4.82	มากที่สุด	3.73	มาก
19. การส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมี คุณธรรมและจริยธรรม	4.64	มากที่สุด	3.45	ปานกลาง
20. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนมี ความพึงพอใจและผูกพันกับ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	4.36	มาก	3.27	ปานกลาง
21. การส่งเสริมให้บุคลากรมี ความพึงพอใจและผูกพันกับงาน	4.36	มาก	3.91	มาก
22. การส่งเสริมให้ครู/บุคลากรปลอดจาก ความผิดวินัย	4.73	มากที่สุด	3.82	มาก
23. การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานของ คณะกรรมการเรียนรู้	3.55	มาก	3.36	ปานกลาง
24. การส่งเสริมให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	4.18	มาก	3.82	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
25. การส่งเสริมให้มีกาประเมินผล การดำเนินงานของครูและบุคลากร อย่างต่อเนื่อง	4.36	มาก	4.45	มาก
26. การส่งเสริมให้กลุ่มสิ่งสมองค์ความรู้ อย่างหลากหลาย	4.55	มากที่สุด	4.18	มาก
27. การส่งเสริมให้องค์กร ชุมชนมีส่วน ร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	2.82	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง
28. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น	3.45	ปานกลาง	2.64	ปานกลาง
29. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	4.18	มาก	3.45	ปานกลาง
30. การศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วน ร่วมและผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการจัด การศึกษา	4.64	มากที่สุด	1.36	น้อย
31. การกำหนดระบบประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหาร โรงเรียน	3.00	ปานกลาง	4.18	มาก
32. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในเพื่อรองรับการประเมิน ภายนอก	3.36	ปานกลาง	4.64	มากที่สุด
รวมทุกตัวบ่งชี้	3.85	มาก	3.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โรงเรียนบ้านสร้างแก้วมีสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา รวมทุกตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 32 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับที่มีการปฏิบัติจากน้อยไปมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดหลักสูตรที่หลากหลาย ($\mu = 2.64$) การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงหลักสูตรที่จัดไว้อย่างทั่วถึง ($\mu = 2.64$) และการส่งเสริมให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 2.82$) ได้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับที่มีการปฏิบัติจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณธรรมและจริยธรรม ($\mu = 4.82$) การส่งเสริมให้ครู/บุคลากรไกล่เกลี่ยจากความขัดแย้ง ($\mu = 4.73$) และกระตือรือร้นหาความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วมและผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการจัดการศึกษา ($\mu = 4.64$)

สำหรับสภาพความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา รวมทุกตัวบ่งชี้ พบว่า โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมาก ($\mu = 3.71$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 32 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับได้ ดังนี้ การพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.64$) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ($\mu = 4.64$) การพัฒนาสื่อเพื่อจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.55$) และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.55$) และโรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมาก จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับปานกลาง จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับน้อย จำนวน 3 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 3 สภาพการปฏิบัติและความต้องการปรับปรุง / พัฒนา การประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่ง
การเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ จำแนกตามตัวบ่งชี้

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับ การปฏิบัติ		ระดับความต้องการ ปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
1. ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้	3.91	มาก	4.64	มากที่สุด
2. ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.82	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง
3. การให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน	4.27	มาก	4.64	มากที่สุด
4. การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	3.36	ปานกลาง	3.45	ปานกลาง
5. การร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาคนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.82	มาก	3.45	ปานกลาง
6. การร่วมมือกับชุมชนเพื่อเกิดความปลอดภัย เกิดสันติสุข	3.82	มาก	3.64	มาก
7. การวิจัย และสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	4.00	มาก	4.45	มาก
8. การจัดหาและจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปร่างต่างๆ	3.73	มาก	3.27	ปานกลาง
9. การระดมทรัพยากรภายในสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้	4.64	มากที่สุด	4.64	มากที่สุด
10. การระดมทรัพยากรจากภายนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้	4.73	มากที่สุด	4.64	มากที่สุด
11. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.55	มาก	3.55	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการสำรวจ/ตัวบ่งชี้	ระดับการปฏิบัติ		ระดับความต้องการปรับปรุงและพัฒนา	
	μ	แปลผล	μ	แปลผล
12. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.27	ปานกลาง	3.64	มาก
13. การส่งเสริมให้ผู้เรียน/ประชาชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.64	มาก	4.00	มาก
14. การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.45	ปานกลาง	4.73	มากที่สุด
15. การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน	3.55	มาก	4.45	มาก
16. การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรต่างๆ	2.82	ปานกลาง	2.45	น้อย
17. การส่งเสริมให้องค์กรต่างๆ มีการสร้างและใช้องค์ความรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้	3.73	มาก	2.73	ปานกลาง
รวมทุกตัวบ่งชี้	3.71	มาก	3.86	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงเรียนบ้านสร้างแก้วมีสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ รวมทุกตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 17 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับที่มีการปฏิบัติจกน้อยไปมาก 3 อันดับแรก คือ ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\mu = 2.82$) การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรต่างๆ ($\mu = 2.82$) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ($\mu = 3.27$) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ คือ การระดมทรัพยากรภายในสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.64$)

และการระดมทรัพยากรจากภายนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.73$)

สำหรับสภาพความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ รวมทั้งตัวชี้วัด พบว่า โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมาก ($\mu = 3.86$) เมื่อพิจารณาแต่ละตัวชี้วัดจากทั้งหมด 17 ตัวชี้วัด โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ตัวชี้วัด เรียงตามลำดับได้ ดังนี้ การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 4.73$) ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.64$) การให้บริการทางวิชาการที่แก่ประโยชน์แก่ชุมชน ($\mu = 4.64$) การระดมทรัพยากรภายในสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.64$) และการระดมทรัพยากรจากภายนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.64$) และโรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับมาก จำนวน 6 ตัวชี้วัด โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับปานกลาง จำนวน 5 ตัวชี้วัด โรงเรียนมีความต้องการปรับปรุง/พัฒนาในระดับน้อย จำนวน 1 ตัวชี้วัด

ตอนที่ 2 ผลการเตรียมการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเตรียมการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยการดำเนินงานได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วงระยะเวลา คือ

1. ช่วงที่ 1 การพัฒนาบุคลากรและกำหนดกรอบหรือตัวแปรที่จะศึกษาดำเนินการระหว่างวันที่ 16 - 31 มีนาคม 2550
2. ช่วงที่ 2 การจัดทำแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 15 พฤษภาคม 2550

ซึ่งผลการพัฒนาแต่ละช่วง มีรายละเอียด ดังนี้

ช่วงที่ 1 การพัฒนาบุคลากรและกำหนดกรอบหรือตัวแปรที่จะศึกษา

ในการพัฒนาบุคลากรนี้ ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดหาหนังสือ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของชาติ แล้วร่วมกันศึกษา
2. ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการพัฒนามาตรฐาน ตัวชี้วัดคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากข้อมูลที่ได้ในระยะเวลาที่ 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการต่อไป

ซึ่งคณะผู้ร่วมวิจัยได้สรุปข้อมูลความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียน ในการพัฒนามาตรฐาน ตัวชี้วัดคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะ พลเมือง/พลโลก มีความต้องการเบื้องต้นในการพัฒนามาตรฐาน จำนวน 5 ตัวบ่งชี้แรก คือ

1. ตัวบ่งชี้ที่ 9 การส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ตัวบ่งชี้ที่ 10 การส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และ

สื่ออื่นๆ

3. ตัวบ่งชี้ที่ 22 การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดย กายสุจริต
4. ตัวบ่งชี้ที่ 23 การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดย จิตสุจริต
5. ตัวบ่งชี้ที่ 29 การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชา-

ธิปไตย

มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา มีความต้องการเบื้องต้นในการพัฒนามาตรฐาน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้แรก คือ

1. ตัวบ่งชี้ที่ 7 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
2. ตัวบ่งชี้ที่ 10 การพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้
3. ตัวบ่งชี้ที่ 11 การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้
4. ตัวบ่งชี้ที่ 32 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับ

การประเมินภายนอก

มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ มีความต้องการเบื้องต้นในการพัฒนามาตรฐาน จำนวน 5 ตัวบ่งชี้แรก คือ

1. ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดปัจจัยสนับสนุน

การเรียนรู้

2. ตัวบ่งชี้ที่ 3 การให้บริการทางวิชาการที่เกื้อประโยชน์แก่ชุมชน
3. ตัวบ่งชี้ที่ 9 การระดมทรัพยากรภายในสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้
4. ตัวบ่งชี้ที่ 10 การระดมทรัพยากรจากภายนอกสถานศึกษาเพื่อ

การเรียนรู้

5. ตัวบ่งชี้ที่ 14 การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. คำนึงการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนด้านการประกันคุณภาพภายใน

ในระหว่างวันที่ 20 - 21 มีนาคม 2550 ณ ห้องประชุมของโรงเรียน โดยเชิญวิทยากรที่มี

ความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ มาให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติจริง โดยในวันที่ 1 ของการอบรม ได้มีการซักถามระหว่างผู้เข้าอบรมและวิทยากรอย่างเป็นกันเองในทุกๆ ประเด็น และทุกเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของชาติ จนผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี เป็นที่พึงพอใจของวิทยากรที่มาให้ความรู้ในครั้งนี้ และในวันที่ 2 ของการอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้นำข้อมูลสรุปผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ มาวิเคราะห์สังเคราะห์ร่วมกันว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติที่เป็นประเด็นปัญหาและ โรงเรียนมีศักยภาพสามารถพัฒนาแก้ไขได้ เพื่อกำหนดเป็นกรอบหรือตัวแปรที่จะทำการศึกษาร่วมกัน ซึ่งจากผลการอภิปรายสามารถสรุปประเด็นที่จะดำเนินการพัฒนาในครั้งนี้ได้จำนวน 3 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้ คือ

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก เลือก 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ที่ 23 การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยจิตสุจริต
2. ตัวบ่งชี้ที่ 29 การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย

โดย

มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา เลือก 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ที่ 7 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
2. ตัวบ่งชี้ที่ 11 การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้
เลือก 1 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ที่ 14 การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ช่วงที่ 2 การจัดทำแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

ในการจัดทำแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน ได้ออกคำสั่งที่ 25 / 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน เป็นประธานคณะกรรมการ ครูวิทยากรเป็นเลขานุการและกรรมการ ครูคนอื่น ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการทั้งหมด โดยมีกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์หลักเพื่อการพัฒนาาระบบการประกัน การกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ กำหนดเป้าหมายและ โครงการ รวมทั้งผู้รับผิดชอบ เพื่อสนองยุทธศาสตร์หลักดังกล่าว

3. ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูทุกคนใน โรงเรียน จัดทำแนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน สาระสำคัญของเอกสารเล่มนี้ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน ตัวชี้วัดคุณภาพ การกำหนดผู้รับผิดชอบและการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัด การกำหนดเป้าหมาย และ โครงการหรือกิจกรรมสำคัญ และการตรวจติดตาม และ การประเมินผล

4. มีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์ ครบถ้วน และเหมาะสม

5. จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในต่อไป

จากการดำเนินงานในขั้นเตรียมการเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน ทั้ง 2 ช่วง ทำให้บุคลากร โรงเรียนบ้านสร้างแก้วทุกคนมีความเข้าใจ ในดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในเป็นแนวเดียวกัน และได้แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายใน ของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้(รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ทิศทางการพัฒนาการศึกษา
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. รายละเอียดโครงการ 5 โครงการ
 - 4.1 โครงการพัฒนาส่งเสริม จริยธรรม นักเรียน
 - 4.2 โครงการประชาสัมพันธ์โดยนักเรียน
 - 4.3 โครงการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน
 - 4.4 โครงการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้
 - 4.5 โครงการวิจัยในชั้นเรียน
5. การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบและรายงานผล

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน รอบที่ 1-2

ในการดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในตามแนวทางคํานึงงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว จำนวน 5 ตัวบ่งชี้/โครงการ มีผลการดำเนินการตามวงจร PAOR ตามลำดับดังนี้

1. การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยวิถีสุจริต

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้จัดประชุมคณะกรรมการ ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2550 เวลา 9.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว เพื่อวางแผนการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยวิถีสุจริต โดยใช้โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามแนวทางการคํานึงงานการประกันคุณภาพภายในที่สร้างขึ้น ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แผนปฏิบัติการการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยวิถีสุจริต วงรอบที่ 1

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ทบรวมนักเรียนหน้าเสาธง	ทุกๆ วันที่เปิดเรียน	อ. 1 - ป. 6	ครูเวรประจำวัน
2. โฮมรูม	ชั่วโมงสุดท้ายวันศุกร์	อ. 1 - ป. 6	ครูประจำชั้น
3. ประชุมผู้ปกครองนักเรียน	29 พฤษภาคม 2550	ผู้ปกครอง นักเรียนทุกคน	ผู้บริหารโรงเรียน
4. ประกาศมารยาทสี่ด้าน	30 พฤษภาคม ถึง 25 กันยายน 2550	อ. 1 - ป. 6	นางสุมาลัย วานรัมย์

2. ขั้นการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกฤษฎีกรวมทั้งคณะกรรมการทุกคนได้ร่วมกันทำกิจกรรมลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม - 30 กันยายน 2550

โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งมีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้ชี้แจงและมอบหมายให้ครูเวรประจำวันทุกๆ คน ให้การขานมนักเรียนทุกๆ วัน เกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ มารยาทในด้านต่างๆ โดยเฉพาะกิริยามารยาทในการพูด และการรักษาคำพูด เพื่อให้ให้นักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยใช้วจีสัจริตเป็นประจำวัน ซึ่งครูเวรประจำวันได้ดำเนินการอบรมนักเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ทุกวัน เนื่องจากบางวันมีกิจกรรมพิเศษอื่นๆ เช่น กิจกรรมตรวจสอบสุขภาพ กิจกรรมวันสำคัญ หรือ บางครั้งครูเวร ใช้เวลาในการอบรมชี้แจงเรื่องอื่นๆ นานเกินไปจนหมดเวลาของกิจกรรม หน้าเสาธง

2.2 กิจกรรมโฮมรูม ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้ชี้แจง และมอบหมายให้ครูประจำชั้นทุกๆ ห้อง จัดกิจกรรมโฮมรูมทุกๆ วันศุกร์ ในช่วงโมงสุดท้าย ก่อนเลิกเรียน โดยเน้นให้ทันและเน้นเกี่ยวกับปฏิบัติตน และฝึกมารยาทในด้านต่างๆ โดยเฉพาะกิริยามารยาทในการพูด และการรักษาคำพูด เพื่อให้ให้นักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยใช้ วจีสัจริตเป็นประจำวัน ซึ่งครูประจำชั้นได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ทุกวันศุกร์ เนื่องจากครูประจำชั้นมีภารกิจมาก บางคนต้องไปราชการบ่อยๆ หรือ บางครั้งมีกิจกรรมอื่นๆ ต้องปฏิบัติเช่น การฝึกซ้อมกีฬา หรือฝึกซ้อมกิจกรรมอื่นๆ เพื่อไป ประกวดแข่งขันบ้าง

2.3 กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองนักเรียนทุกคนมาร่วมประชุม ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 เพื่อ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้ผู้ปกครองทราบ และเพื่อขอความร่วมมือ ในการกวดขัน ดูแลความประพฤติ กิริยามารยาทของนักเรียนในความปกครองให้ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่เรียบร้อย มีกิริยามารยาทที่ดีงาม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน โดยเฉพาะในเรื่องของการพูด เพื่อให้ให้นักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยใช้วจีสัจริตเป็นประจำวัน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มาเข้าร่วมประชุมเป็นอย่างดี มีเพียงผู้ปกครอง บางส่วนที่ไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ เนื่องจากมีภารกิจส่วนตัวที่จำเป็นและหาเหตุขานไม่ได้

2.4 กิจกรรมประกวดมารยาทดีเด่น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดนักเรียนมารยาทดีเด่น โดยเฉพาะด้าน

มารยาทในการพูด และได้จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์การคัดเลือกและวิธีดำเนินการ หลังจากนั้นได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นและครูเวรประจำวันไปแจ้งให้นักเรียนได้รับทราบ และจัดกิจกรรมการประกวดมารยาทร่วมกับประกวดกิจกรรมอื่นๆ ทุกๆ เดือนเป็นรายชั้นเรียน โดยมีการเสริมแรงมอบรางวัล ใบเกียรติบัตรนักเรียนดีเด่นในกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวันจันทร์ แรกของแต่ละเดือน ซึ่งคณะครูได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน ในส่วนของนักเรียนที่มีความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่าง วันที่ 16 พฤษภาคม - 30 กันยายน 2550 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยจิตสุจริต ในวงรอบที่ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มี พฤติกรรมในการพูดที่สุภาพดีขึ้น มีนักเรียนส่วนน้อยที่ยังมีพฤติกรรมในการพูดที่ไม่สุภาพ ยังชอบพูดคำหยาบ และพูดเสียดสีผู้อื่นอยู่ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...เด็กนักเรียนบ้านเรานี้ โดยเฉพาะชั้นโตๆ พูดจาดีขึ้นมีทางเสียง ครับ ค่ะ สุภาพขึ้นมาก แต่เด็กตัวเล็กๆ ยังชอบพูดจาไม่สุภาพอยู่เช่น ฎู มิ่ง หรือคำอื่นๆ อีก หลายคำ...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 11 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... การพูดจาของเด็กนักเรียนรู้สึกว่าจะพูดจาสุภาพน่าฟังขึ้น ไม่เหมือน ก่อนที่พูดจาเสียงดังและหยาบคาย แต่ก็ยังมีบางคนที่ยังมีนิสัยการพูดยังไม่ดี”

(ผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป.4. 11 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนในชั้นเรียนบางคนมีพฤติกรรมในการพูดเหมือนเดิมแก้ไขยังไม่ได้ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมในการพูดดีขึ้นมาก รู้จักพูดจา รู้จักซักถามอย่างสุภาพ และเลิกใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ...”

(ครูประจำชั้น ป. 3. 20 กันยายน 2550 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นการสะท้อนผล(Reflection)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล การสนทนาที่เกิดขึ้นจากการเก็บ รวบรวมข้อมูล มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 1 สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบใน

การดำเนินการ ได้ดังนี้

1. ครูขาดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอในการดำเนินงานตามแผนหรือแนวทางในการดำเนินงาน เพราะมีภาระงานมาก และยังมีกิจกรรมอื่นๆ เข้ามาแทรก
2. ผู้บริหาร โรงเรียน ขาดการติดตามการทำงานเป็นประจำทุกวัน เพราะมีภาระงานมาก เช่น เดินทางไปประชุม หรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ
3. นักเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบการพูดจากสื่อต่างๆ เช่น ละคร โทรทัศน์ หรือบุคคลในครอบครัวและบ้านใกล้เคียง
4. ผู้ปกครองนักเรียนบางคน ขาดการดูแลเอาใจใส่กับนักเรียน รวมทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีด้วย

และได้ร่วมกันสรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องวางแผนการนิเทศภายในให้ชัดเจน และดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. ครูผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม ต้องจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายให้สม่ำเสมอและต่อเนื่อง
3. ครูประจำชั้นแต่ละห้องเรียนต้องเข้มงวดและเอาใจใส่ในพฤติกรรมของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น
4. ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนให้ทั่วถึงและทำให้ผู้ปกครองเข้าใจ เห็นความสำคัญ ในการช่วยเหลือครู เพื่อดูแลความประพฤติของนักเรียน โดยเฉพาะมารยาทในการพูดจา และการพูดความจริง

วงรอบที่ 2

จากการดำเนินการพัฒนานักเรียนให้ดำเนินชีวิตโดยวิถีสุจริต ในวงรอบที่ 1 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานหลายประการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจึงได้ตกลงร่วมกัน เพื่อพัฒนานักเรียนอีกรอบ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายได้จัดประชุมปฏิบัติการ(Workshop)

วางแผนการดำเนินงานใหม่ในวันที่ 29 ตุลาคม 2550 เวลา 8.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว โดยนำข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากวงรอบที่ 1 มาปรึกษาหารือ เพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการพัฒนานักเรียน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาใน

การดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แผนปฏิบัติการการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยจิตสุจริต วงรอบที่ 2

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. อบรมนักเรียนหน้าเสาธง	ทุกๆ วันที่เกิดเรียน	อ. 1-ป. 6	ครูเวรประจำวัน
2. โฮมรูม	ชั่วโมงสุดท้ายวันศุกร์	อ. 1-ป. 6	ครูประจำชั้น
3. ประชุมผู้ปกครองนักเรียน	5 พฤศจิกายน 2550	ผู้ปกครอง นักเรียนทุกคน	ผู้บริหารโรงเรียน
4. เข้าย้ายขรรษะ	14-16 พฤศจิกายน 2550	ป. 4-ป. 6	นางสาวอำนวยพร ลีสี
5. ประกวดมารยาทดีเด่น	1 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	อ. 1-ป. 6	นางสุนาลัย วานswing

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันทำกิจกรรมลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550-31 มีนาคม 2551 โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้กำชับครูเวรประจำวันทุกๆ คน ได้ให้การอบรมนักเรียนทุกๆ วัน เกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ มารยาทในด้านต่างๆ เช่น กิริยามารยาทในการพูด และการรักษาคำพูด เพื่อให้ นักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยจิตสุจริตเป็นประจำวัน หากวันไหนไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้มอบหมายครูคนอื่นทำหน้าที่แทน และให้บันทึกข้อมูลที่อบรมนักเรียนให้ผู้บริหารทราบทุกๆ เดือน ซึ่งครูเวรประจำวันได้ดำเนินการอบรมนักเรียนตามที่ได้รับการมอบหมายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดภาคเรียน นอกจากนี้จะมีกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ที่จับเป็นจริงๆ จึงไม่ได้ดำเนินการอบรม

2.2 กิจกรรมโฮมรูม ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้กำชับและติดตามให้ครูประจำชั้นทุกๆ ห้อง จัดกิจกรรมโฮมรูมทุกๆ วันศุกร์ ในชั่วโมงสุดท้ายก่อนเลิกเรียนให้จงได้ หากไม่สามารถจัดกิจกรรมในวันและเวลาดังกล่าวได้ ก็ให้เลื่อนวันหรือใช้

ชั่วโมงอื่นๆ ในวันสุกर्मแทน เพื่อจัดกิจกรรมให้ค้ำแถมำเกี่ยวกับปฏิบัติตน และฝึกมารยาทในด้านต่างๆ เช่น กิริยามารยาทในการพูด และการรักษาคำพูด เพื่อให้มีนักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยใช้วจีสุจริตเป็นประจำวัน โดยให้ครูประจำชั้นรายงานผลการดำเนินงานให้ทราบอย่างน้อยเดือนละครั้ง ซึ่งครูประจำชั้นได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอทุกๆ สัปดาห์ และต่อเนื่องตลอดภาคเรียน

2.3 กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองนักเรียนทุกคนมาร่วมประชุมในวันเสาร์ที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ซึ่งเป็นวันหยุด เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานราชการหรือบริษัท ได้มาเข้าร่วมประชุมมากที่สุด ในการประชุมครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจ้งผลการดำเนินงานในภาคเรียนที่ผ่านมาให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบ หลังจากนั้นได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้ผู้ปกครองทราบอีกครั้ง รวมทั้งทำความเข้าใจ เพื่อให้ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญ ในการให้ความช่วยเหลือครูและร่วมดูแลความประพฤติ กิริยามารยาทของนักเรียนให้ปฏิบัติตนกับผู้ที่มีความประพฤติที่เรียบร้อย มีกิริยามารยาทที่ดีงาม และขอให้เห็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน โดยเฉพาะในเรื่องของการพูด เพื่อให้มีนักเรียนได้ดำเนินชีวิตโดยใช้วจีสุจริตเป็นประจำวัน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองมาเข้าร่วมประชุมมากกว่าครั้งที่ผ่านมามีผู้ปกครองประมาณ 9-10 คนทั้งนี้ที่ไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ เนื่องจากมีภารกิจส่วนตัวที่จำเป็นและตาชูดงานไม่ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นไปชี้แจงและขอความร่วมมือที่ทำงานครบทุกคน

2.4 กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) อีก 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ โดยคณะผู้วิจัยได้นำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ไปเข้าค่ายธรรมะที่วัดบ้านหนองซอน ตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างวันที่ 14-16 พฤศจิกายน 2551 เป็นเวลา 3 วัน เพื่อให้คณะครูและนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและได้รับประสบการณ์โดยตรงจากพระสงฆ์ ซึ่งคณะครูและนักเรียนชั้น ป.4-ป.6 ได้เข้าร่วมกิจกรรมตลอด 3 วัน อย่างตั้งใจและผ่านการประเมินทุกคน

2.5 กิจกรรมประกวดมารยาทดีเด่น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้ออกคำท้าแต่งตั้งคณะครูเป็นคณะกรรมการประกวดนักเรียนมารยาทดีเด่นเช่นเดียวกับภาคเรียนที่ผ่านมา โดยได้ประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์การคัดเลือกและวิธีดำเนินการ และได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นและครูเวรประจำวัน ไปแจ้งให้นักเรียนได้ทราบและจัดกิจกรรมการประกวดมารยาทร่วมกับประกวดกิจกรรมอื่นๆ ทุกๆ เดือนเป็นรายชั้นเรียน

โดยครั้งนี้มีการเสริมแรงมอบรางวัลแก่ศิษย์คิบัตรนักเรียนดีเด่นและเพิ่มรางวัลเป็นสมุดเครื่องเขียน เสื้อผ้า กระเป๋านักเรียน ในกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวันจันทร์แรกของแต่ละเดือน ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน นักเรียนมีความสนใจมากขึ้นและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้

การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 15 มีนาคม 2551 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงานในการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยวิถีพุทธ ในวงรอบที่ 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการพูดที่ดีขึ้น เป็นที่พึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...การพูดจาของนักเรียนโรงเรียนเรา มีพฤติกรรมการพูดที่ดี ไม่มี การพูดคำหยาบคาย หรือพูดล้อเลียนกัน ผมในฐานะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้สึกพึงพอใจมาก...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 29 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“... ลูกสาวที่บ้าน 2 คน พูดจาดีขึ้นมา ดิฉันก็มีความสุขใจใน อย่างยิ่ง”

(ผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป.4. 29 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนในชั้น ป. 3 ทุกคนมีพฤติกรรมการพูดดีขึ้นมาก รู้จักพูดจา โดยใช้คำสุภาพ รู้จักซักถามอย่างสุภาพและเลิกใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ ไม่มีการด่าทอหรือพูดจา ล้อเลียนกันอีก...”

(ครูประจำชั้น ป. 3. 20 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นการสะท้อนการผล(Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดขึ้น การสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการสะท้อนการดำเนินงานจากคณะผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 2 ยังพบปัญหาและอุปสรรคเหมือนเดิมคือคิด นักเรียนบางคนยังชอบเขียนแนวการพูดจากสื่อต่างๆ เช่น ละครโทรทัศน์ หรือบุคคลในครุฑแก้วและบ้านใกล้เคียง และได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรม/โครงการ

พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องและเอาใจใส่เข้มงวดกวาดขันพฤติกรรมนักเรียนในทุกๆ ภาคเรียนต่อไปเรื่อยๆ

2. การส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกฤษฎี ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) วางแผนการดำเนินงานในวันที่ 11 พฤษภาคม 2550 เวลา 10.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว เพื่อประชุมวางแผนในการรณรงค์/กิจกรรม โครงการพัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียน ตามแนวทางกาหนดเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แผนปฏิบัติการการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย วงรอบที่ 1

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชุมนักเรียน	16 พฤษภาคม 2550	ป. 1 - ป. 6	นายสุวัช สถุชสมบัติ
2. เลือกตั้งประธานนักเรียน และกรรมการนักเรียน	14 มิถุนายน 2550	ป. 1 - ป. 6	นางปราณี นามเชียงใต้
3. การประชุมสภานักเรียน	อังคารที่ 2 และ อังคารที่ 4 ของเดือน	คณะกรรมการ นักเรียน 10 คน	นายสุวัช สถุชสมบัติ
4. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย	16 พฤษภาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2550	อ. 1 - ป. 6	ครูเวรประจำวัน

2. ขั้นการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกฤษฎี รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม - 30 กันยายน 2550 โดยผู้วิจัยได้

กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมประชุมนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายสุรัช สดุษขสมบัติ หัวหน้าโครงการพัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตยโดยนักเรียน จัดประชุมนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมดในวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในระบอบประชาธิปไตย และชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน/ประธานนักเรียน ใช้ระบบเลือกแบบขั้วเดียว ได้ยกทีมกล่าวคือ ได้ประธานนักเรียน 1 คน รองประธานนักเรียน 1 คน และกรรมการนักเรียนอีก 8 คน รวมทั้งร่วมกับลงมติกำหนดวันเลือกตั้งในวันที่ 14 มิถุนายน 2550 และเลือกคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง 5 คน ซึ่งใช้เวลาในการประชุมรวม 3 ชั่วโมง ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและอิสระ โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีความสนใจในการลงสมัครเป็นประธานนักเรียนและกรรมการนักเรียนหลายคน

2.2 กิจกรรมการเลือกตั้งประธานนักเรียนและกรรมการนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นางปราณี นามเจียงใต้ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเลือกตั้งประธานนักเรียนและกรรมการนักเรียนร่วมกับคณะกรรมการจัดเลือกตั้ง ทั้ง 5 คน โดยคณะกรรมการได้ได้รับสมัครกลุ่มผู้ที่มีความสนใจเป็นประธานนักเรียนและกรรมการนักเรียนในระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤษภาคม 2550 และกำหนดให้รณรงค์หาเสียงได้ไปจนถึงวันที่ 13 มิถุนายน 2550 ซึ่งปรากฏว่ามีกลุ่มนักเรียนได้ให้ความสนใจมาสมัครจำนวน 2 กลุ่ม หลังจากนั้นในวันที่ 14 มิถุนายน 2550 ได้จัดให้มีการออกเสียงเลือกตั้งระหว่างเวลา 9.30 น. - 11.30 น. โดยใช้วิธีการออกเสียงแบบปิดเหมือนการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งนักเรียนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ได้ให้ความสนใจมาลงคะแนนเลือกตั้งครบทุกกลุ่ม และหลังจากปิดหีบเลือกตั้ง คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารต่างๆ แล้วจึงเปิดหีบนับคะแนน ผลปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่มได้รับเลือกในคะแนนใกล้เคียงกัน มีบัตรเสีย จำนวน 5 ใบ คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจึงประกาศให้กลุ่มที่ได้รับคะแนนเสียงมากกว่าให้เป็นประธานนักเรียนและกรรมการนักเรียน

2.3 กิจกรรมการประชุมสภานักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายสุรัช สดุษขสมบัติ และนางปราณี นามเจียงใต้ เป็นที่ปรึกษาสภานักเรียน มีหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดการประชุมสภานักเรียนและการบริหารงานของกรรมการนักเรียน โดยได้จัดการประชุมสภานักเรียนครั้งแรกในวันที่ 16 มิถุนายน 2550

เพื่อแบ่งงาน และหน้าที่รับผิดชอบ หลังจากนั้นได้กำหนดให้มีการประชุมสภานักเรียนทุกวัน อังคารที่ 2 และอังคารที่ 4 ของทุกเดือน ซึ่งคณะกรรมการนักเรียนทุกคนมีความเอาใจใส่ ต่อหน้าที่ที่ได้รับหมายเข้าร่วมประชุมครบของคั้งประชุมทุกครั้ง แต่ยังไม่ค่อยกล้าพูดแสดง ความคิดเห็นเท่าที่ควร

2.4 กิจกรรมการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน ได้มอบหมายให้ครูเวรประจำวันและคณะกรรมการนักเรียน ร่วมกันควบคุมดูแลการทำกิจวัตรประจำวันของเพื่อนๆ และน้องๆ เช่น การแบ่งกลุ่มสีทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมเดินแถวเข้าห้องเรียน กิจกรรมแปร่งพื้น กิจกรรมเดินแถวกลับบ้าน กิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียน กิจกรรมกีฬา ฯลฯ ซึ่งคณะกรรมการนักเรียนได้เอาใจใส่ต่อหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายทุกคน แต่มีนักเรียนบางคนไม่ค่อยให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเท่าที่ควร

3. ชั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่าง วันที่ 16 พฤษภาคม 2550 - 30 กันยายน 2550 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย ในวงรอบที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนได้เป็นที่น่าพอใจของ คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเท่าที่ควร ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...จากการสอบถามและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยได้น้อย ตัวอย่างเช่น ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ไม่เชื่อฟังคณะกรรมการนักเรียน เป็นต้น...”

(ครูประจำชั้น ป. 6. 2 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการนี้มา 1 ภาคเรียน กระผมสังเกตเห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยดีขึ้น แต่โดยภาพรวมยังไม่เป็นที่น่าพอใจมีพฤติกรรมหลายๆ อย่างที่จะต้องได้รับการปรับปรุง เช่น การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี...”

(ครูผู้รับผิดชอบโครงการ. 2 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ลูกสาวของฉัน ยังไม่มีเหตุผลหรือยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
ตามแต่ใจตนเอง...”

(ผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป.3. 2 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ตามที่สังเกตพฤติกรรมนักเรียนของพวกเขา ผมเห็นว่านักเรียนของ
เรายังไม่สามารถปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยได้ เพราะยังพบว่ายังมีการทะเลาะเบาะแว้ง
กันอยู่บ่อยๆ แสดงว่าขาดสามัคคีธรรม รวมทั้งพฤติกรรมอื่นๆ ที่ขัดต่อพฤติกรรมในระบอบ
ประชาธิปไตย...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 2 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นตอนสะท้อนผล(Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคน ได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้น
การสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผล
การสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 1 สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบใน
การดำเนินการได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ขาดการติดตามการทำงานเป็นประจำทุกวัน เพราะ
มีงานอย่างอื่นมาก เช่น การเดินทางไปราชการต่างๆ การเดินทางไปประชุม หรือประสาน
งานกับหน่วยงานอื่นๆ

2. ครูสายผู้สอน มีภาระงานมาก ทำให้บางครั้งการดูแลเอาใจนักเรียน
ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. นักเรียน ไม่มีความมั่นใจในตนเอง จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของ
ตนเองในการประชุม

4. นักเรียนระดับชั้น ป.1 - ป. 3 มีวุฒิภาวะต่ำ ทำให้มีความเข้าใจใน
ระบอบประชาธิปไตยน้อย จึงยังไม่สามารถปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยได้

และได้ร่วมกันสรุปข้อเสนอแนะว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรนำ
นักเรียนไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบ
ประชาธิปไตยและให้ความรู้แก่นักเรียนบ่อยๆ เพื่อปลูกฝังให้มีความเข้าใจในการปฏิบัติตาม
ระบอบประชาธิปไตยมากกว่านี้

วงรอบที่ 2

จากการดำเนินการพัฒนานักเรียนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนระบอบประชาธิปไตย ในวงรอบที่ 1 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานหลายประการ ผู้วิจัยและคณะครูผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันพัฒนานักเรียนอีกรอบ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ได้จัดประชุมปฏิบัติการ(Workshop)

วางแผนการดำเนินงานใหม่ในวันที่ 29 ตุลาคม 2550 เวลา 10.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว โดยนำข้อมูลปัญหาอุปสรรคจากวงรอบที่ 1 มาปรึกษาหารือเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แผนปฏิบัติการการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนระบอบประชาธิปไตย วงรอบที่ 2

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชุมนักเรียน	เดือนละ 1 ครั้ง	ป. 1 – ป. 6	นายสุรวัช สฤณฯสมบัติ
2. การประชุมสถานนักเรียน	ทุกๆ สัปดาห์	คณะกรรมการ นักเรียน 10 คน	นายสุรวัช สฤณฯสมบัติ
3. การไปศึกษาเชิงขน	25 พฤศจิกายน 2550	คณะกรรมการ นักเรียน 10 คน	นางปราณี นามเชิงงใต้
4. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย	1 พฤศจิกายน 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	อ. 1 – ป. 6	ครูเวรประจำวัน

2. ขั้นการปฏิบัติ(Action).

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ รวมทั้งครูทุกคนได้ร่วมกันทำกิจกรรมลงมือปฏิบัติตนตามที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 – 15 มีนาคม 2551 โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมประชุมนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายสุรัช สฤงขสมบัติ จัดประชุมนักเรียนระดับประถมศึกษามุทคนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตย และขอให้จัดทำเอกสารแจกนักเรียนทุกๆ ครั้งด้วย ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกๆ เดือน นักเรียนก็เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียง

2.2 กิจกรรมการประชุมสถานักเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายสุรัช สฤงขสมบัติ และนางปราณี นามเชิงใต้ ที่ปรึกษาสถานักเรียนจัดการประชุมสถานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้จัดประชุมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่จะประชุมในวันจันทร์ ซึ่งคณะกรรมการนักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้งและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมากขึ้นด้วย

2.3 กิจกรรมการไปศึกษาดูงาน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นางปราณี นามเชิงใต้ และนายสุรัช สฤงขสมบัติ นำคณะกรรมการนักเรียนไปศึกษาดูงาน โรงเรียนบ้านเขียงยืน ที่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2550 โดยคณะกรรมการนักเรียนได้ตั้งใจศึกษางานจากเอกสารต่างๆ จากกรณีศึกษาจริง เช่น การประชุมสถานักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง ฯลฯ

2.4 กิจกรรมการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้ประชุมนักเรียนเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการนักเรียน และประกาศใช้มาตรการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการทั้งวิธีเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ รวมทั้งได้กำกับให้ครูเวรประจำวันและคณะกรรมการนักเรียนร่วมกันควบคุมดูแลการทำกิจวัตรประจำวันของเพื่อนๆ และน้องๆ ให้เข้มข้นยิ่งขึ้น ซึ่งคณะกรรมการนักเรียนได้เอาใจใส่ต่อหน้าที่ตามที่ได้รับความมอบหมายทุกคน และได้รับความร่วมมือจากเพื่อนๆ และน้องๆ มากยิ่งขึ้น

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 15 มีนาคม 2551 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงานในการส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย ในวงรอบที่ 2 พบว่า ครูผู้รับ

ผิชอบโครงการได้ตั้งใจดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง จริงจัง และคณะกรรมการอื่นๆ ก็ได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ สามารถปฏิบัติตามระบบทางประชาธิปไตยได้อย่างดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ และความคิดเห็น ดังนี้

“...จากการสังเกตครูและนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมในแต่ละวัน เห็นว่าครูได้ช่วยกันฝึกนักเรียนให้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอทุกๆ วัน ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยได้ดี...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 30 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“... ลูกสาวของดิฉันที่เป็นกรรมการนักเรียน มีความกล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นๆ รวมทั้งพูดจามีเหตุผลมากขึ้น”

(ผู้ปกครองนักเรียน ชั้น ป. 6. 30 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมสหภาพนักเรียน นักเรียนที่เป็นตัวแทนนักเรียนสามารถจัดการประชุมสภาได้เป็นอย่างดี มีการซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย ประธานนักเรียนก็เป็นผู้นำที่ดีเป็นที่น่าเชื่อถือของเพื่อนๆ น้อง ...”

(ครูผู้รับผิดชอบโครงการ. 20 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นตอนสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคน ได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้นการสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในการดำเนินงานในวงจรที่ 2 พบปัญหาเพียงเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขได้ โดยผู้รับผิดชอบโครงการ เช่น ปัญหาเรื่องเอกสารในการทำงาน ปัญหาเรื่องเวลาจัดกิจกรรม ฯลฯ และได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพียงเล็กน้อยว่า ควรวางแผนการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับงาน และเตรียมเอกสารต่างๆ ให้พร้อมก่อนเปิดภาคเรียน

3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) วางแผนการดำเนินงานในวันที่ 12 พฤษภาคม 2550 เวลา 9.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว เพื่อประชุมวางแผนในการปฏิบัติงาน/กิจกรรม โครงการปรับปรุงพัฒนาสภาพ

แวดล้อมในโรงเรียน ตามแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผลการประชุม ได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แผนปฏิบัติการการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ วงรอบที่ 1

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ปรับปรุงห้องเรียน	16 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 กันยายน 2550	ห้องเรียนทุกๆ ห้อง	ครูประจำชั้น
2. ปรับปรุงห้องพิเศษ	16 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 กันยายน 2550	ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง	นางสาวสุทธิศิริ ศิริบุรี
3. ปรับปรุงภูมิทัศน์ นอกห้องเรียน	16 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 กันยายน 2550	สวนหย่อม 1 สวน สวนสมุนไพร 1 สวน	นายอภิชาติ จงวิจิตร

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกิจกรรมฯ รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม – 15 กันยายน 2550 โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมปรับปรุงห้องเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้ประชุมครูประจำชั้นทุกชั้นในวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 เพื่อชี้แจงแนวทางในการปรับปรุงห้องเรียนในภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้คณะครูร่วมกันกำหนดองค์ประกอบหลักภายในห้องเรียนแต่ละห้องที่ควรมี ซึ่งคณะครูได้ตกลงเห็นชอบให้แต่ละห้องเรียนควรมีองค์ประกอบอย่างน้อย ดังนี้ 1. วัสดุตกแต่งจากศิลปะ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มุมหนังสือ ป้ายแสดงผลงานนักเรียน ป้ายนิเทศแต่ละกลุ่มการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ทำเนียบสมาชิกของห้อง ข้อตกลงของห้อง นอกเหนือจากนี้ให้แต่ละห้องไปดำเนินการจัดทำเพิ่มเติมตามความเหมาะสมของแต่ละห้อง และที่ประชุมยังกำหนดให้ทุกห้องต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หลังจากนั้นครูประจำชั้นได้ไปดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนของตนเองร่วมกับนักเรียน ซึ่งครูประจำชั้นได้ดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน แต่บาง

ห้องเรียนก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทุกเดือนตามที่ตกลงกันได้

2.2 กิจกรรมปรับปรุงห้องพิเศษ ในภาคเรียนที่ 1 /2550 โรงเรียนได้กำหนดค่าปรับปรุงห้องพิเศษ 2 ห้อง ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ห้องสมุด ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้มอบหมายให้นางสาวสุทธิศิริ สิริบุรี รับผิดชอบดูแลปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการทำความสะอาดห้องสมุด และจัดระเบียบภายในห้องสมุดใหม่ ตกแต่งภายในให้มีมุมต่างๆ ที่น่าสนใจ รวมทั้งกำหนดระเบียบการใช้ห้องสมุดให้สะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ

2.2.2 ห้องคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้มอบหมายให้นายอภิชาติ จงวิจิตร รับผิดชอบดูแลปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการทำความสะอาดห้อง และจัดระเบียบภายในห้องใหม่ ตกแต่งภายในโดยจัดทำป้ายแสดงผลงานนักเรียน ป้ายนิเทศความรู้

2.3 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์นอกห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 1 /2550 โรงเรียนได้กำหนดค่าปรับปรุงภูมิทัศน์นอกห้องเรียน 2 แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

2.3.1 สวนหย่อม ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้มอบหมายให้นายอภิชาติ จงวิจิตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการปรับปรุงสวนหย่อมให้สวยงามและสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสำหรับนักเรียน ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการจัดทำสวนหย่อม ใช้พื้นที่ประมาณ 200 ตารางเมตร ทวงเข้าประตูโรงเรียนด้านทิศตะวันออก โดยปรับพื้นที่ให้เป็นตามรูปแบบที่วางไว้ แล้วปลูกหญ้า ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ และใช้วัสดุอื่นๆ ประดับให้สวยงาม

2.3.2 สวนสมุนไพร ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้มอบหมายให้นางสาวสุทธิศิริ สิริบุรี เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการปรับปรุงสวนสมุนไพรเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสำหรับนักเรียน ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ร่วมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรับปรุงสวนสมุนไพรที่มีอยู่แล้วด้านหลังอาคารเรียนหลังที่ 1 โดยการทำความสะอาดบริเวณดังกล่าว ด้วยการตัดหญ้า และทำรั้วรอบสวนสมุนไพรใหม่ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้และสรรพคุณในการรักษาโรค นอกจากนี้ยังได้ปลูกต้นสมุนไพรเพิ่มเติมอีกประมาณ 20 ชนิด และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนรับผิดชอบดูแลต้นไม้แต่ละต้นด้วย

3. ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview)

กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 - 30 กันยายน 2550 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสร้างแก้วทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มากขึ้น ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...ห้องเรียนของผม ชั้น ป.5 คุณครูประจำชั้นและเพื่อนๆ รวมทั้งตัวผมได้ช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม มีมุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแผ่นข้อมูลต่างๆ มีรูปภาพสวยงาม มีป้ายผลงานของพวกเรา มีการเปลี่ยนแปลงป้ายนิเทศต่างๆ บ่อยๆ ทำให้ได้อ่านหาความรู้เพิ่มเติม ได้ด้วยเป็นห้องเรียนที่ผมและเพื่อนๆ รักมาก ...”

(นักเรียนชั้น ป.5. 15 กันยายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... โรงเรียนของเราในปีนี้มีมีการปรับปรุงพื้นที่ สภาพแวดล้อมหลายอย่าง เช่น จัดทำสวนหย่อมบริเวณทางเข้าโรงเรียน การทำสวนสมุนไพร การจัดทำแปลงดอกไม้ ฯลฯ ทำให้โรงเรียนรื่นรมย์ น่าอยู่มากขึ้น...”

(ครูประจำชั้น อ.2. 21 กันยายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... โรงเรียนเรามีสภาพแวดล้อมเป็นระเบียบ สะอาดและสวยงาม มีต้นไม้ให้ร่มเงามีแปลงดอกไม้สวยงาม เหมาะสมกับอาคารที่ในสถานศึกษาที่ให้ความรู้มาก...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 24 กันยายน 2550 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นตอนการสะท้อนผล(Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้นการสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการสะท้อนผลจากคณะผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 1 สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินการ คือ งบประมาณที่สนับสนุนโครงการมีจำนวนน้อย และบุคลากรที่ดูแลรักษาสถานที่มีน้อยเพียง 1 คน คือ นักการฯ และได้ข้อสรุปให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักเรียนและชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่ด้วย เช่น การแบ่งเขตรับผิดชอบ การประกวดห้องเรียน ฯลฯ ผู้บริหารโรงเรียนควรหางบประมาณสนับสนุนโครงการเพิ่มขึ้นอีก 10,000 บาท และขอให้หัวหน้าโครงการประชาสัมพันธ์โดยนักเรียนจัดนักเรียนเป็นกลุ่มมาช่วยรับผิดชอบดูแลสถานที่ร่วมกับนักการภารโรง

วงรอบที่ 2

จากการดำเนินการ พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ในวงรอบที่ 1 พบปัญหาและอุปสรรคบ้าง ผู้วิจัยและคณะครูผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันพัฒนาอีกรอบ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ได้จัดประชุมปฏิบัติการ(Workshop)

วางแผนการดำเนินงานใหม่ในวันที่ 30 ตุลาคม 2550 เวลา 9.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว โดยนำข้อมูลปัญหาอุปสรรคจากวงรอบที่ 1 มาปรึกษาหารือเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แผนปฏิบัติการการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ วงรอบที่ 2

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ปรับปรุงห้องเรียน	1 พฤศจิกายน 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	ห้องเรียนทุกๆ ห้อง	ครูประจำชั้น
2. ไร่บำรุงห้องพิเศษ	1 พฤศจิกายน 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง	นางสาวสุทธิวิริ ศิริบุรี
3. ปรับปรุงภูมิทัศน์ นอกห้องเรียน	1 พฤศจิกายน 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	แปลงดอกไม้ 10 แปลง ปลูกต้นไม้ยืนต้น 80 ต้น	นายอภิชาติ จงวิจิตร

2. ขั้นการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 15 มีนาคม 2551 โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมไร่บำรุงห้องเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้ประชุมครูประจำชั้นทุกชั้นในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2550 เน้นย้ำให้ครูประจำชั้นดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนในภาคเรียนที่ 2 เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ไร่บำรุงปลูกต้นไม้แปลงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ให้งัดได้ และจัดให้มี

การประกวดห้องเรียนทุกๆ เดือน ซึ่งครูประจำชั้นได้ดำเนินการไปบำรุงห้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน เชื้อต่อการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันทุกห้องเรียน

2.2 กิจกรรมปรับปรุงห้องพิเศษ ในภาคเรียนที่ 2 /2550 โรงเรียนได้กำหนดลปรับปรุงห้องพิเศษ 2 ห้องให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ห้องสมุด ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นางสาวสุทธิสิริ ศิริบุรี เป็นผู้รับผิดชอบดูแลเหมือนเดิม ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการปรับปรุงโดยการจัดทำป้ายห้องสมุดใหม่ให้สวยงาม ทาสีภายในและภายนอกใหม่ จัดเวรทำความสะอาดห้องสมุดทุกๆ วัน จัดหนังสือให้เป็นหมวดหมู่ จัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือให้เป็นระเบียบ

2.2.2 ห้องคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายอภิชาติ จงวิจิตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแลปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์เหมือนเดิม ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการปรับปรุงห้องโดยจัดทำป้ายห้องใหม่ ทาสีภายในห้องใหม่ และจัดระเบียบภายในห้องใหม่ ปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ภายในห้องให้พร้อมใช้อยู่ตลอดเวลา และติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตให้ใช้ได้ทุกเครื่อง

2.3 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์นอกห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 2 /2550 โรงเรียนได้กำหนดลปรับปรุงภูมิทัศน์นอกห้องเรียนเพิ่มเติมอีก 2 แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

2.3.1 การจัดทำแปลงไม้ดอกไม้ประดับ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นายอภิชาติ จงวิจิตร เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการจัดทำแปลงไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการจัดทำแปลงดอกไม้ รอบข้างถนนภายในบริเวณโรงเรียน จำนวน 10 แปลง โดยใช้อิฐซีเมนต์ก่อเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดความกว้าง 1.5 เมตร ยาว 10 เมตร ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ แล้วมอบหมายให้คณะกรรมการนักเรียนจัดเวรดูแลรดน้ำใส่ปุ๋ยทุกๆ วัน

2.3.2 การปลูกต้นไม้ยืนต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นางสาวสุทธิสิริ ศิริบุรี เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการปลูกต้นไม้ยืนต้นภายในโรงเรียน ซึ่งผู้รับผิดชอบได้ร่วมกับคณะครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปลูกต้นไม้ยืนต้น จำนวน 80 ต้น ในวันที่ 4 ธันวาคม 2550 รอบบริเวณโรงเรียน แล้วมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนรับผิดชอบดูแลต้นไม้ที่ตนเองปลูกโดยให้รดน้ำทุกวัน พรวันดิน ใส่ปุ๋ยตาม

ระยะเวลาสั้นกว่า

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบ โครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Post folio ในระหว่าง วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 15 มีนาคม 2551 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 พบว่า โดยภาพรวม สภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสร้างแก้วทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...ห้องเรียนของหมม ยังคงสะอาดและสวยงาม มีมุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีแผ่นป้ายข้อมูลต่างๆ มีรูปภาพสวยงาม มีป้ายผลงานของพวกเรา มีการเปลี่ยนแปลงป้ายนิเทศต่างๆ บ่อยๆ ทำให้เป็นห้องเรียนที่ผมและเพื่อนๆ รักมาก ...”

(นักเรียนชั้น ป. 5. 20 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“... ภาคเรียนนี้โรงเรียนเราได้มีปรับปรุงพื้นที่ และรักษาสภาพแวดล้อม ที่ทำไว้ได้แล้ว ทำให้โรงเรียนมีความรื่นรมย์ ปลอดภัยและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(ครูประจำชั้น อ. 1. 21 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“... โรงเรียนเราได้รับการพัฒนาและปรับปรุงมีสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบ สะอาดและสวยงามมากขึ้น มีต้นไม้ให้ร่มเงามากขึ้น มีแปลงดอกไม้สวยงามมากขึ้น ทำให้น่าอยู่น่าเรียนมากๆ...”

(กรรมการสถานศึกษาฯ. 2 เมษายน 2551 : สัมภาษณ์)

“...สภาพแวดล้อมภายนอกได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีความน่าเรียนรู้อีกยิ่งขึ้น ห้องเรียนแต่ละห้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบยิ่งขึ้น มีการจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน มีมุมให้ความรู้ต่างๆ ...”

(ครูประจำชั้น ป. 3. 2 เมษายน 2551 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อดำเนินงานโครงการนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว โรงเรียนเรามีแหล่งเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมากยิ่งขึ้น และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น...”

(ครูผู้รับผิดชอบโครงการ. 2 เมษายน 2551 : สัมภาษณ์)

3. ขั้นการสะท้อนคิด (Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้น การสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผล การสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 พบปัญหาเพียงเรื่องเดียว คือ งานประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอในการดำเนินการ ซึ่งคณะครูได้ร่วมกันให้ ข้อเสนอแนะ ด้วยการจัดกิจกรรมระดมทรัพยากรจากชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ เช่น โครงการทอดผ้าป่าให้แก่เกิดโรงเรียนเก่า ฯลฯ

4. การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ได้จัดประชุมวางแผนการดำเนินงานใน วันที่ 12 พฤษภาคม 2550 เวลา 9.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว เพื่อประชุม วางแผนในการปฏิบัติงาน/กิจกรรม โครงการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทาง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนด ระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แผนปฏิบัติการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ วงรอบที่ 1

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. การอบรม เชิงปฏิบัติการ	1- 2 มิถุนายน 2550	ครูผู้สอนทุกคน	นางรัตติกานต์ อับทนิล
2. การผลิตสื่อ	3 มิถุนายน 2550 ถึง 15 กันยายน 2550	สื่อการสอน คนละ 5 ผลงาน	ครูผู้สอนทุกคน

2. ขั้นการปฏิบัติ (Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลยุทธ์ รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันปฏิบัติ กิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม - 30 กันยายน 2550 โดยผู้วิจัย ได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนได้ มอบหมายให้นางจิตติภานต์ อันทนิต เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการผลิตสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตให้แก่ครูสายผู้สอนทุกคน ในวันที่ 1 และ 2 มิถุนายน 2550 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในการผลิตสื่อ จากโรงเรียนบ้านเขียงฮิ้น จำนวน 2 ท่าน มาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติแก่ครู ซึ่งวิทยากรได้ ดำเนินการอบรมด้วยการบรรยายให้ความรู้ แล้วให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ร่วมกันฝึกปฏิบัติจริง ตลอดทั้ง 2 วัน และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้ซักถามปัญหาอย่างเป็นกันเองทำให้การอบรม เกิดไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2 กิจกรรมการผลิตสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียน ได้ จัดประชุมครูทุกคนในวันที่ 5 มิถุนายน 2550 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานและ ร่วมกันกำหนดเป้าหมายในผลิตสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต 1 โดยที่ประชุมได้กำหนดให้ครู แต่ละคนผลิตสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นที่สอนให้ได้อย่างน้อยคนละ 5 ผลงาน ซึ่งหลังจากนั้นครูแต่ละคนได้ไปดำเนินการผลิตสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตที่ได้รับมอบหมาย ในระหว่างการผลิตสื่อผู้วิจัยได้กำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมครู การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่าง วันที่ 16 พฤษภาคม 2550 - 30 กันยายน 2550 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต ในวงรอบที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมการผลิตสื่อการเรียน การสอนยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายประการ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ และความคิดเห็น ดังนี้

“...การผลิตสื่อการเรียนการสอน ต้องใช้เวลาในการผลิตมาก รวมทั้ง วัสดุและอุปกรณ์ในการทำงานก็มีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถผลิตสื่อได้ตามเป้าหมาย...”

(ครูประจำชั้น ป. 1. 1 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...หลังจากได้เข้าอบรมการผลิตสื่อแล้ว ทำให้มีความรู้ในการผลิตสื่อ เพิ่มขึ้น แต่ด้วยที่ต้องสอนประจำทั้งวัน ไม่มีเวลามากนัก จึงผลิตสื่อการเรียนการสอน ไม่ได้ตามเป้าหมาย...”

(ครูประจำชั้น ป.2. 2 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ในการผลิตสื่อการเรียนของผม ได้ใช้เวลาช่วงหลังเลิกเรียนทุกๆ วัน จัดทำสื่อการเรียนการสอน จึงทำให้สามารถผลิตสื่อได้ตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้...”

(ครูประจำชั้น ป.4. 3 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นตอนสะท้อนผล(Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล เยาวชนบทที่เกิดจากชั้น การสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผล การสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในรอบที่ 1 สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบใน การดำเนินการ ได้ดังนี้

1) งบประมาณที่สนับสนุน โครงการมีจำนวนน้อย ทำให้ขาดแคลนวัสดุ และอุปกรณ์

2) บุคลากร ไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน เพราะต้องดูแลนักเรียน ประจำห้องเรียนตลอดทั้งวัน

ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันสรุปข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1) ครูควรพยายามนำวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อ ให้มากขึ้น

2) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูใช้เวลาหลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมงใน การทำงานผลิตสื่อการสอน

วงรอบที่ 2

จากการดำเนินการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 พบปัญหา และอุปสรรคบ้าง ผู้วิจัยและคณะครูผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันพัฒนานักเรียนอีกรอบ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบกลุ่มได้จัดประชุม วางแผนการดำเนินงานใหม่ ในวันที่ 30 ตุลาคม 2550 เวลา 9.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว โดยนำข้อมูล ปัญหาอุปสรรคจากวงรอบที่ 1 มาปรึกษาหารือเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหามูลอุปสรรคที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหาร ได้สร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการผลิตสื่อการสอน เพื่อพัฒนานักเรียน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ แต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แผนปฏิบัติการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ วงรอบที่ 2

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. การผลิตสื่อ การเรียนรู้	1 พฤศจิกายน 2550 ถึง 15 มีนาคม 2551	สื่อการสอน คนละ 5 ผลงาน	ครูผู้สอนทุกคน
2. การประกวดสื่อ การเรียนรู้	16-25 มีนาคม 2551	สื่อการสอนมีคุณภาพ อย่างน้อย 3 ผลงาน	นางกุหลาบหอม สฤณขสมบัติ

2. ขั้นการปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบบุคลากร รวมทั้งคณะครูทุกคนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 - 25 มีนาคม 2551 โดยผู้วิจัยได้กำกับติดตามและให้ข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้มีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมการผลิตสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้จัดประชุมครูทุกคนในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานและร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการผลิตสื่อการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2 โดยที่ประชุมได้ถอดเป้าหมายให้ครูแต่ละคนผลิตสื่อการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นที่สอนจากเดิมคนละอย่างน้อย 5 ผลงาน เป็นคนละอย่างน้อย 3 ผลงาน ซึ่งหลังจากนั้นครูแต่ละคนได้ไปดำเนินการผลิตสื่อการเรียนรู้ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยพยายามใช้เวลาช่วงหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และในระหว่างการผลิตสื่อ ผู้วิจัยได้กำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา ทำให้ครูแต่ละคนสามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 กิจกรรมการประกวดสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายให้นางกุหลาบหอม สฤณขสมบัติ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมประกวดสื่อการเรียนรู้ โดยได้แจ้งให้ครูทุกคนทราบและได้มอบหลักเกณฑ์ในการตัดสินให้ครูทุกคนตั้งแต่เปิดภาคเรียนที่ 2 ซึ่งในการจัดการประกวดครั้งนี้ ครูทุกคนได้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวดคนละ 1 ผลงาน และโรงเรียนได้เชิญผู้ที่มีความชำนาญในการผลิตสื่อจากโรงเรียนบ้านเชียงยืน จำนวน 2 ท่าน มาเป็นคณะกรรมการร่วมกับผู้วิจัยที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ในวันที่ 24 มีนาคม 2551 ทำให้ผลการตัดสินมีความยุติธรรมและสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจำนวน 5 ผลงานได้รับรางวัลดีเด่นของโรงเรียน

3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมครู การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio ในระหว่าง วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 – 25 มีนาคม 2551 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 2 พบว่า ครูทุกคนสามารถผลิตสื่อ การเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีความพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง การสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...การใช้เวลาหลังเลิกเรียนทุกวัน เพื่อผลิตสื่อการสอน แม้จะทำให้เหนื่อยและกลับมาเหนื่อยกว่าเดิม แต่ก็ทำให้เรามีสื่อไว้ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าคุ้มค่ามาก และทุกวันนี้ก็มีความสุขในการทำงานหลังเลิกเรียนแล้ว ...”

(ครูประจำชั้น อ.1. 28 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...การผลิตสื่อการสอนแม้ต้องใช้เวลาในการผลิตมาก แต่หากเรามีความตั้งใจและความมุ่งมั่นที่จะทำ การผลิตสื่อก็ไม่ใช่ว่าเราจะทำไม่ได้ ซึ่งการวางแผน ของผู้บริหาร และการให้การสนับสนุนของท่าน ทำให้เราโครงการผลิตสื่อครั้งนี้บรรลุ เป้าหมายที่วางไว้...”

(ครูประจำชั้น ป.6. 29 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...ดิฉันได้ผลิตสื่อการสอน แล้วนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ทำให้อยากผลิตสื่อการสอนให้เพื่อนและ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้...”

(ครูประจำชั้น ป.3. 2 เมษายน 2551 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นการสะท้อนผล(Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้น การสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผล การสะท้อนจากคณะผู้ร่วมวิจัยในการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 พบว่า มีปัญหาในเรื่อง งบประมาณจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์และความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อเทคโนโลยี และได้ให้ ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดกิจกรรมระดมทรัพยากรจากชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ เช่น โครงการ ทอดผ้าป่าบ้านเกิดโรงเรียนเก่า ฯลฯ และควรจัดอบรมพัฒนาครูในด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยีระหว่างปีถัดไป

5. การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน(Planning)

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการสัมภาษณ์และสอบถามเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนพบว่า สาเหตุสำคัญคือ ครูของโรงเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดการพัฒนา ที่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เมื่อได้ทราบปัญหาและสาเหตุในการทำวิจัย ในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ประชุมวางแผนหาแนวทางวิธีการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนและ พัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาใน การดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แผนปฏิบัติการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน วงรอบที่ 1

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	12 - 14 มิถุนายน 2550	ครูผู้สอนทุกคน	นางสาวนงรักษ์ แสงคันชัย
2. การนิเทศภายใน	15 มิถุนายน 2550 ถึง 30 กันยายน 2550	ครูผู้สอนทุกคน	ผู้บริหาร โรงเรียน

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้การอบรม เพื่อให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ ได้ฝึกปฏิบัติการและลงมือปฏิบัติจริง โดยมีกรณีศึกษาให้ข้อเสนอแนะ อย่างใกล้ชิด โดยวิทยากรร่วมกับผู้วิจัย ซึ่งมีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ได้มอบหมายให้นางสาวนงรักษ์ แสงคันชัย เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิคการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 12 - 14 เดือน มิถุนายน 2550 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ซึ่งในวันอบรมเชิงปฏิบัติการ

ครูสายผู้สอน จำนวน 10 คน ได้เข้าร่วมรับการอบรมทุกคน โดยมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งผู้วิจัย ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการตลอดทั้ง 3 วัน ซึ่งวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถามปัญหาข้อสงสัยอย่างเป็นที่ปรึกษา จนเป็นที่พอใจ โดยมีผู้วิจัยคอยชี้แจงแนะนำ เป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ก่อนปิดการอบรมวิทยากร ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์และทุกฝ่ายร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้มอบหมายงานให้ครูไปดำเนินการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คนละ 1 เรื่อง

2.2 กิจกรรมการนิเทศภายใน หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อให้คณะครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยมี การประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน และการกำกับ นิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือแนะนำ ซึ่งใช้เวลาดำเนินการในระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน - 30 กันยายน 2550

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมครู การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folioในระหว่าง วันที่ 16 พฤษภาคม 2550 - 30 กันยายน 2550 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในวงรอบที่ 1 พบว่า ครูยังไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายประการ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“... การอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจและ ความสามารถในการทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี และเมื่อได้รับการนิเทศจากผู้อำนวยการ โรงเรียนทำให้มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานมากขึ้นอีก แต่งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เรียบร้อยเท่าไร...”

(ครูประจำชั้น ป. 5. 22 กันยายน 2550 : การสัมภาษณ์)

“... ได้รับการนิเทศภายในทำให้มีความรู้ความเข้าใจและคิดว่า สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้ แต่ก็ยังมีปัญหาในการปฏิบัติจริง ต้องสอบถามตลอดเวลา บางครั้ง ก็ท้อเหมือนกัน แต่ก็กำลังใจ ช่วยเหลือในการดำเนินงานจากท่านผู้บริหาร ...”

(ครูประจำชั้น ป. 4. 22 กันยายน 2550 : การสัมภาษณ์)

“... ปัญหาในการปฏิบัติของคณิศรก็คือ การเขียนรายงานการวิจัยได้ถูกต้องตามรูปแบบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การใช้ภาษา ถ้อยคำ และการอภิปรายผล ...”

(ครูประจำชั้น อ. 2. 23 กันยายน 2550 : การสัมภาษณ์)

“... ถ้ามีผู้เชี่ยวชาญมาคอยให้คำปรึกษาที่โรงเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง คงจะช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องจริงๆ ตอนนี้นางยังค้างในขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล...”

(ครูประจำชั้น 11. 2. 23 กันยายน 2550 : การสัมภาษณ์)

4. ขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้นการสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินการ คือ

1. การครบรอบเชิงปฏิบัติการ มีประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คือ การไม่ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรม ความกล้าแสดงออกเมื่อมีปัญหาและเมื่อเปิดโอกาสให้ถาม และความตั้งใจปฏิบัติงานตามใบงานที่ได้รับให้เสร็จทันเวลา

2. การนิเทศภายใน มีประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คือ การนิเทศมีระยะเวลาน้อย ผู้วิจัยและครูมีภาระงานมาก ทำให้การนิเทศภายในไม่เต็มที่

และได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ทบทวนความรู้ ความเข้าใจอีกครั้งและดำเนินการนิเทศภายในให้เข้มข้นขึ้นและ ควรให้ครูนิเทศซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ให้ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้นิเทศเพียงคนเดียว

วงรอบที่ 2

1. ขั้นวางแผน (Planning)

จากการดำเนินการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ในวงรอบที่ 1 พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันวางแผนปรับปรุงหาแนวทางวิธีการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผลการประชุมได้กำหนดกิจกรรม กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แผนปฏิบัติการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน วงรอบที่ 2

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	11 - 13 พฤศจิกายน 2550	ครูผู้สอนทุกคน	นางสาวนงรักห์ แสงตันชัย
2. การนิเทศภายใน	15 พฤศจิกายน 2550 ถึง 20 มีนาคม 2551	ครูผู้สอนทุกคน	ผู้บริหาร โรงเรียน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้การอบรม เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ได้ฝึกปฏิบัติการและลงมือปฏิบัติจริงอีกครั้ง โดยมีการนิเทศติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ อย่างใกล้ชิดโดยวิทยากรร่วมกับผู้วิจัย ซึ่งมีการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 11 - 13 พฤศจิกายน 2550 ณ ห้องประชุมโรงเรียน ซึ่งครูสายผู้สอน จำนวน 10 คน ได้เข้าร่วมรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยพร้อมเพรียงและตรงต่อเวลาทุกคน โดยมีวิทยากรผู้ให้ความรู้ท่านเดิมพร้อมทั้งผู้วิจัย การดำเนินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ เริ่มจากการทดสอบเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนการอบรม หลังจากนั้นวิทยากรได้บรรยายทบทวนให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยเน้นการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม เทคนิควิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล การอภิปรายผล และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นหลัก โดยวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถามปัญหาข้อสงสัย จนเป็นที่เข้าใจ โดยมีผู้วิจัยคอยชี้แจงแนะนำ เป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดด้วย และก่อนพิธีปิดการอบรมผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังการอบรมอีกครั้งหนึ่ง

2.2 การนิเทศภายใน หลังจากอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อครูสายผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการสรุปผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยได้ โดยผู้วิจัยได้ประชุมปรึกษาร่วมกัน และกำกับ นิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือแนะนำในการวิจัยในชั้นเรียน โดยให้สถานศึกษาภายในระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2550 - 20 มีนาคม 2551

3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observation)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ร่วมกัน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมครู การจัดสนทนากลุ่ม(Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Post folio ในระหว่าง วันที่ 11 พฤศจิกายน 2550 - 20 มีนาคม 2551 ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมในการดำเนินงาน ในการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในวงรอบที่ 2 ทพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้ถูกต้อง ตามรูปแบบที่กำหนดได้ในระดับเป็นที่พอใจทุกคน แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เช่น การใช้ถ้อยคำ ภาษาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์และความคิดเห็น ดังนี้

“...การทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ มันใจมากขึ้น รวมทั้งได้รับการนิเทศ จากเพื่อนๆ และท่านผู้อำนวยการ ผลงานน่าจะถูกต้องมากขึ้น ...”

(ครูประจำชั้น ป. 1 21 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...ผลงานวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ทำด้วยความมั่นใจ ผลงานน่าจะถูกต้อง คิดว่าในการทำครั้งต่อไป คงจะง่ายขึ้น...”

(ครูประจำชั้น ป. 2 22 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...มั่นใจว่าผลงานชิ้นนี้น่าจะดีกว่าผลงานที่ทำในภาคเรียนที่แล้ว เพราะ

ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียน และเพื่อนครู ได้ช่วยให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาต่างๆ ...”

(ครูประจำชั้น ป. 4 23 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

“...ความรู้ที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการอบรม และการช่วยเหลือของพี่ครู และท่านผู้อำนวยการ ทำให้งานวิจัยสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ การทำครั้งต่อไปคงสามารถทำได้ ด้วยตนเองทั้งหมด...”

(ครูประจำชั้น ป. 6 24 มีนาคม 2551 : สัมภาษณ์)

4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้นการสังเกต มาร่วมกันพิจารณา และอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลาย ซึ่งผลการพัฒนาใน วงรอบที่ 2 พบปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินการ คือ เวลาที่ใช้ในการอบรมน้อยเกินไป ไม่เพียงพอเพราะเนื้อหาแน่นมาก และได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรหาวิทยากรที่ เลี้ยงที่มีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นที่ปรึกษาของครูเพื่อให้คำแนะนำอย่าง น้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

หลังจากได้พัฒนาการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วรรคอบ ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ระหว่างวันที่ 28 – 31 มีนาคม 2551 โดยใช้แบบประเมินการประกันคุณภาพภายในที่สร้างขึ้น ให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ประเมินผลพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน แล้วนำข้อมูลที่ได้จาก แบบประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ปรากฏผล ดังตารางที่ 14 - 16

ตารางที่ 14 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก

ประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	μ	σ	แปลผล
1. มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโต อย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย	4.27	.65	มาก
2. ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง	4.09	.83	มาก
3. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและ สร้าง ประโยชน์ให้สังคม	4.09	.70	มาก
4. สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และ สื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	4.36	.50	มาก
5. สามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.64	.67	มากที่สุด
6. เข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ในสังคมอย่างมีความสุข	4.09	.70	มาก
7. มีความรับผิดชอบ เข้าใจ ตอมรับ และตระหนักในคุณค่า ของวัฒนธรรมที่แตกต่างกับ สามารถแก้ปัญหาในฐานะ สมาชิกของสังคม ไทยและสังคมโลก โดยเห็นวิถี	4.00	.63	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	μ	σ	แปลผล
8. มีการดำเนินชีวิต โดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต	4.82	.40	มากที่สุด
9. มีคามรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึก ในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจใน จนชาติไทย รักแผ่นดินไทย	4.36	.67	มาก
10. ปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมือง ไทยและพลโลก	4.82	.40	มากที่สุด
รวมทุกประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	4.35	.31	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมือง/พลโลก โดยภาพรวม มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 10 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีการดำเนินชีวิต โดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต ($\mu = 4.82$) ปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ($\mu = 4.82$) และสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี ($\mu = 4.64$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆ อีกจำนวน 7 ตัวบ่งชี้ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

นอกจากนี้คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ให้โรงเรียนไปดำเนินการส่งเสริมนักเรียนในโอกาสที่ขาดโอกาสให้ดีขึ้น ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ ขอบรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี

2. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

3. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม

ตารางที่ 15 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา

ประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	μ	σ	แปลผล
1. มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสม ของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ เชื่อมโยงถึงความต้องการ ของผู้เรียน สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียน	3.27	.79	ปานกลาง
2. ผู้เรียนมี โอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆ อย่างทั่วถึง	3.36	.92	ปานกลาง
3. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคาร สถานที่ที่มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย	4.63	.67	มากที่สุด
4. มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อ การเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยี สารสนเทศ ทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	3.91	.83	มาก
5. ผู้บริหาร ครู ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ	4.64	.50	มากที่สุด
6. ผู้บริหาร ครู มีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงานมีอัตราค่าจ้างออกจากงานและ อัตราความผิดพลาดวินัยลดลง	4.91	.30	มากที่สุด
7. องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาการจัด การเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพ ปัญหาและ ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน	3.18	1.08	ปานกลาง
8. ผู้รับบริการ/ ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อ การจัดบริการทางการศึกษาของ สถานศึกษา	3.36	.81	ปานกลาง
9. มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมิน คุณภาพภายนอก	4.64	.50	มากที่สุด
รวมทุกประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	3.99	.71	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษา โดยภาพรวม มีผล การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ผู้บริหาร ครู มีคุณธรรม มีความถึงพื่อใจในการทำงาน และผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและ อัตราความผิดทางวินัยลดลง ($\mu = 4.91$) ผู้บริหาร ครู ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ ($\mu = 4.64$) มีการกำหนดระบบประกัน คุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ($\mu = 4.64$) และ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ($\mu = 4.63$) ส่วนตัวบ่งชี้ที่อื่นๆ ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ ได้มี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4 ตัวบ่งชี้

นอกจากนี้คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ให้โรงเรียนไปดำเนินการในปีการศึกษาต่อไปให้มากขึ้น ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กร ชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน
2. จัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบสอดคล้อง ตามความต้องการของผู้เรียน สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆ อย่างทั่วถึง

ตารางที่ 16 ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้

ประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	μ	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	3.27	.65	ปานกลาง
2. สถานศึกษาให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.45	.52	มาก
3. ชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย อดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนา ถ้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง	4.00	.63	มาก
4. มีศึกษาวิจัย ตำรวจ จัดหา และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ	3.09	.54	ปานกลาง
5. มีการระดมทรัพยากร (บุคคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่นๆ)	4.18	.40	มาก
6. ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ	3.18	.75	ปานกลาง
7. ครูอาคร้ว ชุมชน และ โรงเรียนมีการสร้างและใช้ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้	3.55	.52	มาก
รวมทุกประเด็นการประเมิน/ตัวบ่งชี้	3.67	.54	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ โดยภาพรวม มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 7 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ตัวบ่งชี้เรียงตามลำดับ ดังนี้ สถานศึกษาให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคน

ในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\mu = 4.45$) มีการระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญา และอื่นๆ) ($\mu = 4.18$) ชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความภาคภูมิใจ สด ความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนา ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.00$) และครอบครัว ชุมชน และโรงเรียนมีการสร้างและใช้ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรม แห่งการเรียนรู้ ($\mu = 3.55$) ส่วนตัวบ่งชี้อื่นๆ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ตัวบ่งชี้ นอกจากนี้คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ให้โรงเรียน ให้ความสำคัญในการ ใ้ไปในการศึกษาต่อไปให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ดำเนินการศึกษาวิจัย สำรวจ จัดทำ และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุก ฐาน
2. ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมสถานศึกษาให้ร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่ เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน